

UYUŞTURUCU MADDE BİLGİLERİ

UYUŞTURUCU VE UYARICI MADDELER

Günümüzde uyuşturucu madde kullanımı ve bağımlılığı; dünyada başta sanayileşmiş ülkeler olmak üzere, özellikle dinamik gençlik kesimini etkileyen, hiçbir coğrafi, siyasi, sosyal sistem ve kültür sınırı tanımadan hızla yayılan önemli bir sorundur

Uyuşturucu madde ticaretinden elde edilen kazançların organize suç ve terör örgütleri tarafından silahlanmaya yönelik olarak kullanılması, bu örgütler ile yapılan mücadele faaliyetlerinin, uyuşturucu madde kaçakçılığı ile ilgili yapılan mücadele konusu ile de çok yakın ilişkili olduğu bütün uluslar tarafından bilinen gerçektir.

Uyuşturucu maddelerin tarihsel süreç içerisinde kullanımı keyif verici, ağrı giderici, hastalıkları iyileştirici özellikleri nedeniyle kullanıldığı bilinmektedir.

Başlangıçta tıbbi amaçlarla kullanılmış, daha sonraları keyif verici özelliği ön plana çıkartılarak bu amaçla tüketilmeye başlanmıştır.

Toplumsal ve ekonomik yaşama düzeyindeki hızlı değişimlerin yarattığı uyumsuzluklar, milli ve manevi değerlerden yoksunluk, merak ve özentî, kötü arkadaş çevresi vs. gibi nedenler gençleri uyuşturucu madde kullanımına yönlendirebilmektedir.

İngilizce karşılığı ile “Narkotics” yunanca karşılığı ile de “narke” (uyku) kelimesi ile ifade edilen uyuşturucu madde kavramı, uyuşturucu etkisi bulunan ve kişide alışkanlık yaratan maddeleri içermektedir.

UYUŞTURUCU MADDENİN TANIMI: Belirli dozda alındığı zaman; kullanıcının merkezi sinir sistemine (MSS) psikolojik ve fiziksel etki ederek akli, fiziki ve psikolojik dengesini bozan, fert ve toplum içerisinde iktisadi ve sosyal çöküntü meydana getiren, alışkanlık ve bağımlılık yapabilen, kullanılması, bulundurulması, üretilmesi ve satılması yasak olan doğal, yarı sentetik veya sentetik maddelerdir.

Uyuşturucu maddeler kapsamına giren maddelerin bir kısmı, tıpta ve eczacılıkta kullanılmakta olup, **kırmızı** ve **yeşil reçete** ile eczanelerde satılmaktadır. Kırmızı ve yeşil reçete ile satılan ilaçlarda suiistimal yapıldığından dolayı birçok uyuşturucu kapsamına giren maddelerin de yasadışı yollarla üretimi, satımı ve ticareti yapılmaktadır.

Merkezi sinir sistemini etkileyen, fiziksel ve psikolojik bağımlılık yapan, sağlık ve sosyal bakımdan zararları olan maddeler uyuşturucu ve uyarıcı madde olarak değerlendirilir.

BAĞIMLILIK NEDİR :Uyuşturucu maddeye karşı bedenen veya psikolojik olarak şiddetli bir istekle bağlılık hissedilmesi, kişinin kullandığı maddeyi istemesine rağmen bırakamaması, giderek madde dozunu artırması, bıraktığında yoksunluk belirtilerinin ortaya çıkması, zararlarını bilmesine rağmen madde kullanmayı sürdürmesi, zamanının büyük bir kısmını madde arayarak geçirmesi ile tanımlanan bir durumdur.

Psikolojik Bağımlılık :Bir kimsenin bir kimyasal maddeyi birkaç kez kullanması sonucu o maddeyi tekrar kullanmaya kendini ruhi yönden mecbur hissetmesi halidir. Bu maddeleri aldığı zaman aldığı keyifle, kişi gerçekte olan tüm bağlarını koparıp, uyuşturucunun etkisiyle saatlerce hayatla olan bütün ilişkisini bitirebilir. uyuşturucu bulamadığı zaman kendini Huzursuz, Sinirli Ve Mutsuz Hisseder.

Fizyolojik Bağımlılık :Vücudun, tekrarlanan madde kullanımların da maddenin ani etkilerine karşı direnç geliştirme durumudur. Alınan narkotik maddenin varlığına karşı fiziksel uyum geliştirir. Fizyolojik ihtiyaç (yemek yeme isteği) gibi süreklilik arz eden durum ortaya çıkar. Kişinin kullandığı maddeyi kesmesi halinde vücudun gösterdiği

tepki durumudur. Genellikle şiddetli kas ağrısı, mide krampları, varsanımlar, terleme, kıvrınma, baş ağrısı, saldırganlık vb. şekillerde ortaya çıkmaktadır.

TOLERANS NEDİR : Kullanılan madde miktarının giderek artırılmasıdır. Her zaman kullanılan miktar istenen etkiyi yaratmamakta ve kişinin kullandığı madde miktarını aynı etkiyi sağlayabilmesi için giderek artırma gereksinimi duyması halidir.

ZEHİRLENME : Kullanılan uyuşturucu maddenin etkisini göstermesidir. Uygunsuz davranış yada psikolojik değişikliklerin ortaya çıkmasıdır.

MADDENİN ZARARLI KULLANIMI: Kişinin kendine, hayatına ve çevresine zarar verecek tarzda madde kullanmasıdır. Madde kullanımı kişiye zarar verdiği halde maddeyi kullanmaya devam etmesidir.

UYUŞTURUCU MADDEYE BAŞLAMA NEDENLERİ:

- Merak Etkisi,
- Arkadaş Israrı,
- Kişisel Sorunlar,
- Eğlence Amaçlı,
- Ailesel Sorunlar,
- Özenme,
- Diğer nedenler.

MADDE KULLANIMINA İTEN FAKTÖRLER:

Kalıtım: Genetik geçişin ya doğrudan doğruya yatkınlık sağlayan gen yerleşimleri ile ya da kişilik yatkınlığından kaynaklandığı düşünülmektedir.

Kişilik Etkenleri: Madde kullanan kişilerin incelenmesinde bunların çoğunda aşırı güvensizlik, bağımlılık, ego zayıflığı, engellenmeye dayanma eşiğinde düşüklük, bunaltı, panik, çökkünlük ve ağır yılgınlık durumlarının sık yaşanması, güvensizlik, güçsüzlük ve başarısızlığı kapatabilmek için otoriteye karşı gelme, yasaları ve kuralları çiğneme eğilimi, hazcılığa eğilim gibi özellikler bulunmaktadır.

Çevresel Etkenler: Toplumsal çevrenin, arkadaş gruplarının, maddenin kolay elde edilebildiği bir ortamın, madde kullanımının prestij, güç ve üstünlük sağladığı toplulukların ilaç/madde bağımlılığında rolü büyüktür.

MADDE KULLANIM BELİRTİLERİ:

Fiziksel Belirtiler:

- Bitkinlik ve dalgınlık,
- Uyku bozukluğu,
- Burun akıntısı,
- Konuşma güçlüğü,
- Terleme ve titreme,
- Dengesizlik,
- Gözde kanlanma,
- Göz bebeğinde daralama,
- Yüzde kızarma,
- Mide-bağırsak yakınmaları,
- Yürüme bozukluğu,
- Solunum güçlüğü,
- Şiddetli kas ve eklem ağrıları,
- Yeme düzeni bozukluğu, kilo kaybı,
- Bakımsız dış görünüş,
- Morarmış ve kabuk bağlamış yaralar görülebilir.

Psikolojik Belirtiler:

- Kişiliğinde aniden ortaya çıkan ve sebebi açıklanamayan değişiklikler.

- Duygu durumunda asabiyet, nedensiz gülme, mutluyken aniden mutsuz olma (ya da tam tersi) gibi davranışlar .
- Zaman zaman aşırı hareketlilik durumu.
- Genel bir motivasyon eksikliği, dalgınlık, uyuşukluk ve odaklanmada güçlük.
- Sebepsiz yere korku duyması, içine kapanması, gergin olması ve şüpheli tavırlar.

Sosyal Belirtiler:

- Kişinin kendine güveni azalır.
- Kişinin kendini kontrolü zayıflar.
- İnsani değeri yok olmaya başlar.
- Maddeyi alabilmek için önce mevcut parasını bitirir.
- Çevresindeki insanların değerli eşyalarını ve paralarını çalmaya başlar.
- Hırsızlık/ gaspı yankesicilik vb. suçlara karışır.
- Duygu durumu değişikliği.
- İlgisi-istek kaybı.
- Başarıda azalma.
- Gerçek dışı konuşma.
- Çevre değişikliği.
- Konuşma içeriğinde değişme.
- Aşırı para harcama.
- Evden uzaklaşma isteği.
- Suç işleme eğilimi.

UYUŞTURUCU MADDELERİN SINIFLANDIRILMASI

A- ELDE EDİLİŞ KAYNAKLARINA GÖRE;

1-Doğal Kaynaklı Uyuşturucular:

- Dişi hint kenevirinden elde edilenler: Esrar ve çeşitleri (reçine, likit, toz, pres)
- Afyon(Haşhaş) dan elde edilenler: Morfin, eroin, kodein
- Koka ağacından elde edilenler: Kokain ve crack

2-Yapay (Sentetik) Kaynaklı Uyuşturucular:

- Uyarıcılar, (amfetaminler)
- Sakinleştiriciler,
- Hayal gördürücüler, (halisojenler)
- Uçucu solventler ve gazlar.

B-İNSANIN SİNİR SİSTEMİ ÜZERİNDE YAPTIĞI ETKİLERE GÖRE:

1-Merkezi Sinir Sistemini Uyuşturanlar Yavaşlatanlar:

- Afyon,
- Morfin,
- Eroin ,
- Kodein,
- Barbituratlar,
- Trankilizanlar,
- Sedatifler.

2-Merkezi Sinir Sistemini Uyaranlar :

- Kokain,
- Amfetaminler,
- Metamfetamin,
- Ecstasy.

3-Hayal Gösterenler (Halusinojenler):

- Esrar ve çeşitleri, (Reçine, toz, likit)
- LSD, (Liserjik Asid Dietilamid)

- Meskalin, (Peyote kaktüsü)
- Sentetik Kanabinoid. (Bonzai)

4-Buharlaşabilen Kimyasal Maddeler (Solventler):

- Bali ve benzerleri,
- Gazyağı,
- Kerosen,
- Tiner.

NARKOTİK MADDELER:

Afyon (Haşhaş) : Afyon, haşhaş kozası çizilmek suretiyle akan süt gibi beyaz sıvıdan elde edilmektedir. Bu sıvıya afyon sakızı denir. Afyon sakızı hava ile temas ettiğinde sertleşir ve macuna dönüşür. Olgunlaşan haşhaş bitkisinde, fındık ve küçük portakal büyüklüğünde bir kapsül (koza) oluşur. Kozanın kendisi bir uyuşturucu madde değildir. Afyon ve türevlerinin elde edildiği bir kaynaktır. Koza afyon ve türevlerini ihtiva etmesi yanında, pasta ve çöreklerde kullanılan, yağı çıkarılabilen, tohumları da ihtiva etmektedir.

Ülkemizde izine tabi ve kontrollü olarak Afyon-Amasya-Çorum-Tokat- Burdur-Denizli- Isparta-Kütahya ve Uşak illerinin tamamında Konya ilinin ise Afyon ili tarafında kalan ilçelerinde ekimi yapılmaktadır.

Ekim alanları, her sene Bakanlar Kurulu kararıyla tespit edilmektedir. Ülkemizde yasal, olarak yapılan haşhaş ekiminde kontrol sistemi řu şekilde işlemektedir:

Haşhaş ekimi ve ürünün işlenmesi gibi konular **Toprak Mahsulleri Ofisinde (TMO)** düzenlenir.

Morfin : Baz morfin asetik anhidrit maddesi ile çeşitli kimyasal işlem den geçmesi sonucu elde edilen bir uyuşturucudur. Çok güçlü bir ağrı kesici ve afyonun ana uyuşturucu maddesidir.

Kodein : Kodein, morfinden kimyasal yollarla elde edilmektedir. Beyaz kristal toz şeklinde olup hap ve şurup formlarında bulunur. Zayıf bir ağrı kesici olmakla birlikte güçlü bir öksürük kesicidir.

Eroin : Baz morfinin çeşitli kimyasal maddelerle işlenmesiyle elde edilir. En tehlikeli ve en fazla bağımlılık yapan uyuşturucu çeşididir. İran, Afganistan ve Pakistan gibi ülkelerde üretilmektedir.

Argoda; Mal, beyaz toz, kireç, beyaz peynir vb. isimlerle adlandırılmaktadır.

Eroin'in Kullanma Metodları :

- a. Burundan çekilerek (ilk başlayanlar toz halinde burundan çekerek kullanır)
- b. Deri altına enjekte edilerek.
- c. Damara enjekte edilerek.
- d) Tablet ve toz halinde ağızdan alınarak kullanılmaktadır.

Eroin genellikle ısıtılarak nefes yolu ile suda çözüldükten sonra enjeksiyonla veya buruna çekilmek suretiyle alınır.

Eroin'in Etkileri :

- Durgunluk.
- İsteksiz olma.
- Soluk bir yüz.
- Ağır ve yavaş hareket etme.
- Zayıflık.
- Dengesiz yürüme gözükür.
- Öz bakım da azalma.
- Bir yerde uzun süre kalamama.
- Kol ve bacaklarda iğne izi ve yaralar.

Kokain : Kokain, Güney Amerika kıtasının (Peru, Bolivya, Brezilya ve Kolombiya) kuzey ve kuzeybatısı boyunca uzanan yüksek And Dağlarındaki ılık iklim koşullarında yetişen ve koka olarak adlandırılan bitkinin yapraklarından elde edilir. Koka ağaçları 5-6 m. Yükseklikte olup ömrü 30-40 yıldır. 500-600 kğ. Koka yaprağından 1 kğ. Kokain elde edilir. Kızılderililer tarafından, uyarıcı olarak ve açlık duygusunu azaltmak için tütün lokması gibi çiğnedikleri bilinmektedir.

Argoda: Kok, koka, jamboo, kola, pırlanta, otoban, beyaz ten, pudra, toz şeker, beyaz ldy. isimlerle adlandırılmaktadır.

Kokain'in Kullanma Şekilleri :

- Toz halinde buruna çekmek suretiyle.
- Damara zerk etmek (enjeksiyon)
- Kokain ve eroin karışımını deri altına zerk etmek suretiyle kullanılmaktadır.

Kokain' in Etkileri :

- İştahsızlık.
- Yorgunluk ve uyku gereksiniminde azalma.
- ağır panik halleri,
- Huzursuzluk.
- Gerilim.
- Şiddet.
- Duygusal değişkenlik
- Aşırı şüphecilik,
- Canlı işitme ve dokunma halüsinasyonları,
- Düşük dozlarda motor becerilerinde artma.
- Yüksek dozda motor becerilerde azalma.

Crack : Daha ucuz ve tehlikeli kokain türevidir. Kokainin hidroklorik asit ve yemek sodasıyla birlikte su içerisinde karıştırılarak ısıtılmasıyla elde edilir. Beyaz veya krem renginde bulunabilir. Burun yoluyla alındığında 10 saniye gibi kısa bir sürede beyne etki etmektedir. Crack kokain bağımlılığı eroin ve kokaine göre 3 kat daha tehlikelidir. Crack tanımı, karışımın yakılarak içildiğinde çıkan kırılma seslerinden ortaya çıkmıştır. Crack yakılarak içilir. Kullanıcılar ve satıcılar arasında "taş" ismiyle bilinir.

Argoda: Krek, taş vb. isimlerle adlandırılmaktadır.

Captagon : Sentetik bir uyuşturucu türüdür. Önceleri Almanya' da yasal olarak üretilen bu maddenin üretimi, suiistimalinin artması sonucu durdurulmuştur. Yasal olmayan yollardan yüksek kazanç elde etmek için çeşitli ülkelerde kaçak olarak üretilmeye başlanmış ve devam etmektedir. Özellikle Arap Ülkelerinde Kullanımı Yaygındır.

Argoda: Araba, çocuk ve düğme gibi isimler alırlar.

Ecstasy : Ecstasy MSS' yi uyaran ve halüsinasyonlara da sebep olan sentetik bir uyuşturucudur. Sarı, pembe, kahverengi ve beyaz renklerde aspirin büyüklüğünde tablet, toz veya sıvı şeklinde bulunur. Bir kısmının üzerinde kalp, kuş vb. resim ve şekiller vardır. Etkisi 20-30 dakikada görülmeye başlar

Cptagon ve Ecstasy' nin Etkileri :

- Hisler, düşünme ve algılama dürtüleri etkilenir.
- Genelde konuşma ve iletişim kurmayı kolaylaştırdığı için alınır.
- Göz bebekleri büyür, kalp atışları yavaşlar.
- Vücut ısısı yükselir.
- Yorgunluğun ve uyku ihtiyacının farkına varılmaz.
- Abartılı keyif hali, geçici güç ve enerji artışı,
- Huzursuzluk, gerginlik tek düze davranışlar.
- Vücutta aşırı sıcaklığın oluşması.

➤ Kan dolaşımındaki bozukluklar.

Esrar :Anavatanı Hindistan olan ancak dünyanın hemen, hemen her yerinde yetişebilen dişi Hint keneviri bitkisinin yaprakları ve tepe tomurcuklarından elde edilen bir maddedir. Kırıntı veya toz haline getirilen esrar tütün arasına konularak sigara yada nargile ile nefesle çekmek suretiyle içilir.

Dişi Hint keneviri bitkisinin çiçeklenen üst kısımları ve yapraklar üzerindeki reçinenin çıkarılması ile Reçine Esrar. Yapraklarından, çiçeklerinden ve ince saplarından elde edilen 2' nci kalite ve yeşilimsi tütüne benzeyen esrara Toz Esrar. Çeşitli şekillerde preslenmesiyle Pres yada Takoz Esrar elde edilir.

Esrar, çok şiddetli bir beyin zehiri olup zekaya etki ettiğinden “zeka zehiri” de denir. Başlangıçta neşe ve konuşma hali gibi canlılık veren esrarın bir süre sonra etkisi değişerek hayal gösterici niteliğe sahip olur. Zaman, mekan ve duygu durumları değişir. Panik ve ölüm korkusu başlar.

Argoda: ot, cigara, papara, boom, kubar, kuru, kuruş, mal, derman vb. isimlerle adlandırılmaktadır

Esrarın Etkileri :

- Terleme,
- Çarpıntı,
- Bulanık görme,
- Belirgin anksiyete ve depresyon,
- Aklını kaybetme korkusu,
- Paranoid düşünceler,
- Yargılamanın bozulması

Skung :Cannabis Sativa ve Cannabis Indica adı verilen iki tür kenevir bitkisinin çaprazlanması sonucu elde edilir. Hybrid esrar olarak da bilinir. Psikoaktif özelliklere sahip olan THC (Tetrahidrokannabinol) maddesi yoğundur. Skunk (Kokarca) denmesinin nedeni kötü kokusundan dolayıdır. Güçlü etkisinden dolayı etkisinin çabuk başladığı ve halüsinasyon yaptığı bildirilmektedir. Yerli esrarda THC oranı maksimum %7 iken, skunk %25 seviyesine kadar THC içerebilir. Hybrid esrar olarak bilinir.

Argoda: kaliteli esrar, skank, kokarca vs. isimlerle adlandırılmaktadır.

Bonzai (Sentetik Kannabinoid) :Yeni nesil uyuşturucular kategorisinde olan sentetik kannabinoid maddesi, uyuşturucu ve hayal gösterici etkileri olan, tamamen sentetik narkotik bir maddedir. 200'e yakın kimyasal çeşidi bilinmektedir. Ülkemize yasadışı yollarla başta Çin'den getirilen ham maddenin çözülmesi oldukça kolaydır. Çoğaltılması için profesyonel laboratuvar gerekmemektedir. İçine haşere ve tarım ilacı gibi zehir katkıları eklenmektedir. Çoğu kullanıcı zehirlenme etkisini, narkotik madde etkisi sanmaktadır. Ada çayı, damiana çayı, yavşan otu, kekik, kalitesiz esrar, kına, hint kınası, kimyon gibi bitkisel ürünlere spreyleme yoluyla emdirildiği gibi kâğıt üzerine de spreyleneşmiş olarak ele geçirilmiş örnekleri mevcuttur. Bitkisel ürünler ve bazen de esrar üzerine spreyleneşmesi, kullanıcılarda sentetik (kimyasal) olmadığı yönünde güçlü kanaat oluşturmaktadır. Tüm bunlar kullanıcılar için ölüm riskini artırmaktadır.

Argoda: Bonzai, Jamaika, bonz, gold, silver, kaliteli esrar isimleri ile adlandırılmaktadır.

BONZAINİN ETİLERİ:

- Endişe,
- Yüksek tansiyon,
- Kusma,
- Anksiyete,
- Taşikardi,
- Göğüs ağrısı,
- Hareket ve denge bozuklukları.

Amfetamin :Sentetik uyarıcılar kategorisinde yer alan ana maddedir. Beyaz renkli kristalize toz şeklindedir, bazen sarı, kahverengi ya da gri renkte olabilir. Sentetik uyuşturucuların ana ham maddesidir. (Metamfetamin, Ecstasy, Captagon vb. sentetik tabletler) Amfetaminler, şişmanlığın tedavisinde, uykudan kendini alamayanlara karşı, bazı akıl ve sinir hastalıkları ile depresyonlarda kullanılan tıbbi bir ilaçtır. Uyarıcı özelliğinden dolayı **sporcular tarafından doping olarak kullanılmaktadır**. Suiistimal maddesi olarak amfetaminler özellikle ağızdan alınmakta olup, bazıları da suda eritilerek deri altına zerk etmek suretiyle kullanılmaktadır. Bunlardan ülkemizde en çok bilineni ve kaçakçılığı yapılanlar ise CAPTAGON ve EXTACY' dir. Ülkemizi etkileyen amfetamin kaçakçılığında en önemli kaynak ülkeler Hollanda, Belçika ve Almanya'dır. Argoda; Spid, kumaş, vitamin vb. isimlerle adlandırılmaktadır.

Metamfetamin : Amfetaminin bir çeşididir. Amfetaminin asetik asit/ aseton, kloroform, efedrin, tionilklorid gibi kimyasallarla birleştirilmesi ile elde edilir. Amfetamine göre daha kuvvetli ve etkisi keskindir. Toz, sıvı, baz ve hidroklorid tuzu gibi çeşitli formları vardır. Beyaz renkli kristalize toz şeklindedir. Kokusuzdur ve tadı acıdır. Su ya da alkol içinde kolayca çözülebilir. Başlıca üretim bölgeleri Kuzey Amerika (Meksika) Güney Doğu Asya (Çin, Tayland) İran ve Avrupa (Çek Cumhuriyeti, Litvanya, Almanya, Hollanda) dır.

Argoda; Ateş, buz, elmas, ice, kristal, metl, yakut vb. isimlerle adlandırılmaktadır.

LSD (Liserjik Asit): Tatsız ve kokusuz bir madde olan LSD çavdar ve benzeri tahıllarda yetişen bir tür mantar olanı ergot mantarının bir bileşiği olanı liserjik asitten üretilir. Başlıca üretim alanları Avrupa (Hollanda, İngiltere, Almanya) ve ABD'dir. LSD beyaz, toplu iğne başı büyüklüğünde kristal halde sentetik bir uyuşturucudur. LSD tablet, kapsül ve zaman zaman da sıvı formlarda satılır. LSD'ye kesme şekere, etikete, posta puluna, kâğıt ya da fotoğraf gibi maddelere emdirilmiş solüsyon şeklinde rastlamak mümkündür.

Argoda; Asit, cennet mavis, klüp vb. isimleriyle adlandırılmaktadır.

Sentetik Eczalar :sentetik ecza olarak nitelendirdiğimiz genel olarak; tablet formundaki tıbbi maksatlı ilaçları genel amacı bir rahatsızlığı ortadan kaldırmak, oluşan rahatsızlığı tedavi etmek amacıyla laboratuvar ortamında uzun çalışmalar sonrasında üretilmişlerdir. Belirtildiği üzere amaç tedavidir. Madde kullanan kişiler, bu ilaçları madde niyetine kullanabilmektedirler.

TİCARET VE TÜKETİMDE KULLANILAN JARGONLAR:

Kova/Kova Yapmak: Uyuşturucu maddenin su dolu kova içerisine altı kesilmiş pet şişenin konulması, şişenin ağız kısmına uyuşturucunun yerleştirilerek yakılması, dumanının bu şekilde oluşturulan nargile düzeneği ile ağızdan içe çekilerek kullanılmasıdır.

Bong/Bong Yapmak: Uyuşturucu maddenin bong adı verilen cam nargile düzeneği aracılığıyla, solunum yolu kullanılmasıdır.

İndirmek: Özellikle hap türü uyuşturucu maddelerin oral yoldan alınması.

Dumanlanmak: Uyuşturucu maddeyi (özellikle esrar) çekerek kendinden geçmek.

Kıyak yapmak: 1-Ödünç uyuşturucu madde vermek, 2-Fiyatta indirim yapmak, 3-Bedelsiz uyuşturucu madde ısmarlamak.

Çizik Çekmek: Genellikle Kokain maddesinin pürüzsüz bir zemin üzerine dökülerek kartvizit veya benzeri bir cisimle tek kullanımlık şeklinde çizgi haline getirilmesi ve bu çizik halindeki maddenin rulo halindeki para veya pipet vasıtasıyla burundan çekilerek kullanılması.

Ateş (Ilemek): 1-Uyuşturucu maddenin hızlı biçimde kullanılması, 2- Dumanından faydalanılan maddenin yakılması işlemi.

Sönmek-Söndürmek: 1-Dumanından faydalanan uyuşturucu maddenin bitmesi, 2- Ateşini söndürmek, 3- Kullanıma ara vermek.

Çarşaf: Tütün sarma kağıdı kullanılarak narkotik maddenin sigara gibi sarılması.

Yakmak: 1-İtira atmak, aleyhinde ifade vermek, ispiyonlamak vb. 2-Uyuşturucu maddenin dumanından faydalanan amacıyla ateşle yakılması işlemi.

Harman Olmak: Uyuşturucu bağımlısı kişinin madde kullanma isteğinin arttığı, ancak maddeyi bulamadığı yoksunluk dönemini ifade etmektedir. Genelde esrar kullananlar arasında yaygındır.

Coal (kol): Birden fazla bağımlının bir araya gelerek ellerindeki küçük miktar paraları birleştirmek suretiyle daha fazla miktarda uyuşturucu madde temin etmeleri.

TEDAVİ İÇİN BAŞ VURULACAK MERKEZLER :

Sağlık Bakanlığı Bünyesinde;

AMATEM: Alkol ve madde bağımlıları tedavi merkezi.

UMATEM: Evsiz sokak çocukları için son derece önemli olan uçucu madde bağımlılık sorununu çözümlemek, rehabilitasyonlarını sağlamak üzere görev yapan, uçucu madde bağımlıları tedavi merkezi.

ÇEMATEM: 18 yaş altı çocuk ve ergenlerde alkol ve madde kullanım bozukluğu olanların ayakta teşhis, tıbbi ve psiko-sosyal tedavi ile tıbbi rehabilitasyon hizmetleri veren, Çocuk ve Ergen Madde Bağımlılığı Tedavi Merkezleri

UYUŞTURUCU İLE MÜCADELE HATTI : ALO 191

YEŞİLAY DAYANIŞMA MERKEZİ(YEDAM) : 444 79 75

UYUŞTURUCU MADDELER İLE İLGİLİ GENEL DEĞERLENDİRME: Yapılan araştırmalara göre ülkemizde uyuşturucu bağımlılığı 11 yaşında başlamaktadır. Madde bağımlılarının yüzde 96'sını erkek, yüzde 4'ünü ise kadınlar oluşturmaktadır.

Madde bağımlılarının yüzde 54'ü ilkokul mezunu, yüzde 53'ünün sabıkalı, yüzde 52' sinin bekar olduğu tespit edilmiştir.

Uyuşturucu kullanan gençlerin ailelerindeki benzer özellikler ise şöyle; parçalanmış, boşanmış aileler, baskıcı ve ilgisiz yaklaşım sergileyen aileler oldukları belirlenmiştir.

KOM Dairesi Başkanlığının yaptığı bir araştırmaya göre uyuşturucuya başlama nedenleri olarak başta arkadaş, merak, ailevi sorunlar, sıkıntılar, eğlence ve diğer nedenler gelmektedir.

SOKAK SATICILARININ KULLANDIKLARI TAKTİKLER VE HAREKET TARZLARI:

- Metruk binaların içinde veya çevresinde uzun süre vakit geçirmeleri,
- Uyuşturucu satışının yoğun olduğu mahallelerde, sokak başlarında veya sokak içinde belirli bir noktada uzun süre beklemeleri,
- Araç girmeyen veya araçların zorlukla geçebildiği, dar ve ışsız sokaklarda beklemeleri,
- Yakalanma riskine karşılık rahatlıkla koşabilmek için genellikle şapka, eşofman ve spor ayakkabısı gibi kıyafetleri giymeyi tercih etmeleri,
- Vücutlarında dikkat çekecek düzeyde dövme ve jilet izlerinin bulunması,
- Üzerlerinde fazla miktarda 5'lik, 10'luk, 20'lik para bulundurmaları,
- Çalışmadığı veya bilinen bir geliri olmadığı halde çok para harcamaları,
- Bulunulan semtte tanınmayan kişi veya araçlarla görüşmeler yapmaları,
- Her uyuşturucu kullanıcısı, ayrıca potansiyel bir uyuşturucu satıcısıdır,

Uyuşturucu Satılan Yerler ile Kullanılan Mekanlar:

- Metruk binalar.
- Park ve bahçeler.
- Araç içleri
- Umumi tuvaletler.

➤ Mezarlıklar.

UYUŞTURUCU VE UYARICI MADDE SUÇLARI VE CEZALARI:

➤ Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri ruhsatsız veya ruhsata aykırı olarak imal/ithal veya ihraç eden kişi, **20 yıldan 30 yıla kadar hapis** ve iki bin günden yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

➤ Uyuşturucu maddeyi satma, başkalarına verme, nakletme ve depolamanın cezası ise, **10 yıldan az olmamak üzere hapis** cezası ve bin günden yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır. Ancak, satılan kişinin **çocuk olması** hâlinde hapis cezası **15 yıldan az olamaz**.

➤ Uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin eroin, kokain, morfin, sentetik kannabinoid ve türevleri veya baz morfin olması, okul, yurt, hastane, kışla veya ibadethane gibi tedavi, eğitim, askerî ve sosyal amaçla toplu bulunulan bina ve tesisler ile bunların varsa çevre duvarı, tel örgü veya benzeri engel veya işaretlerle belirlenen sınırlarına **iki yüz metreden yakın mesafe içindeki umumi veya umuma açık yerlerde işlenmesi**, hâlinde verilecek **ceza yarı oranında artırılır**.

➤ Uyuşturucu ve Uyarıcı madde suçunun **üç veya daha fazla kişi** tarafından birlikte işlenmesi hâlinde verilecek **ceza yarı oranında**, suç işlemek için teşkil edilmiş **bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi** hâlinde, verilecek ceza **bir kat artırılır**.

➤ Üretimi resmi makamların iznine veya satışı yetkili tabip tarafından düzenlenen reçeteye bağlı olan ve uyuşturucu veya uyarıcı madde etkisi doğuran her türlü madde açısından da yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanır. Ancak, verilecek **ceza yarısına kadar indirilebilir**.

➤ Uyuşturucu veya uyarıcı madde üretiminde kullanılanı ithalatı ve imalatı resmi makamların iznine bağlı olan maddeyi ülkeye ithal edem imal eden, satan, satın alan, sevk eden, nakleden, depolayan veya ihraç eden kişi, **8 yıldan az olmamak üzere hapis** ve bin günden yirmi bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

➤ Bu suçların tabip, diş tabibi, eczacı, kimyager, veteriner, sağlık memuru, laborant, ebe, hemşire, diş teknisyeni, hastabakıcı, sağlık hizmeti veren, kimyacılıkla veya ecza ticareti ile iştigal eden kişi tarafından işlenmesi halinde, verilecek **ceza yarı oranında artırılır**.

➤ Özel yer, donanım veya malzeme sağlayan, kullananların yakalanmalarını zorlaştıracak önlemler alan, kullanma yöntemleri konusunda başkalarına bilgi veren kişi, **5 yıldan 10 yıla kadar hapis** ve bin günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

➤ Uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanılmasını alenen özendiren veya bu nitelikte yayın yapan kişi, **5 yıldan 10 yıla kadar hapis** ve bin günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

➤ Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alanı kabul eden veya bulunduran ya da uyuşturucu veya uyarıcı madde kullanan kişi, **2 yıldan 5 Yıla kadar hapis** cezası ile cezalandırılır.

➤ Bu suçtan dolayı başlatılan soruşturmada şüpheli şayet ilk defa kullanmış ise hakkında erteleme kararı verilir ve tedavi olması istenir. Ertelme süresi zarfında şüpheli hakkında asgari 1 yıl süreyle denetimli serbestlik tedbiri uygulanır. Yapılan araştırma neticesinde kişi bir daha madde kullanmaz ise kamu davası açılmaz. Tespit edildiği takdirde yukarıda belirtilen ceza oranları uygulanır.

➤ Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarına iştirak etmiş olan kişi, resmi makamlar tarafından haber alınmadan önce, diğer suç ortaklarını ve uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin saklandığı veya imal edildiği yerleri merciine haber verirse, verilen bilginin suç ortaklarının yakalanmasını veya uyuşturucu veya uyarıcı maddenin ele geçirilmesini sağlaması halinde, hakkında cezaya hükmolunmaz.

- Kullanmak için uyuşturucu veya uyarıcı madde satın alanı kabul eden veya bulunduran kişi, resmi makamlar tarafından haber alınmadan önce, bu maddeyi kimden, nerede ve ne zaman temin ettiğini merciine haber vererek suçluların yakalanmalarını veya uyuşturucu veya uyarıcı maddenin ele geçirilmesini kolaylaştırırsa, hakkında cezaya hükmolunmaz.
- Esrar elde etmek amacıyla kenevir ekene **4 yıldan 12 yıla kadar hapis** ve beş yüz günden on bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.
- İzinsiz olarak haşhaş ekimi yapan kişi **1 yıldan 5 yıla kadar hapis** ve adlî para cezası ile cezalandırılır.
- İzin almış olmakla birlikte, bilerek belgesinde belirtilen alandan fazla yerde veya izin belgesinde kayıtlı yerden başka yerde haşhaş ekimi yapan kişi **6 aydan 3 yıla kadar hapis** ve adlî para cezası ile cezalandırılır.